

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Nyelv- és irodalomtudományi tanulmányok

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LMM1209, Modern nyelvészet és anyanyelvoktatás							
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Kádár Edit							
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Kádár Edit							
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	2	2.6 Az értékelés módja	kollokvium	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	DA
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	VÁ

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					50
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					67
Konzultáció					6
Vizsgák					2
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	140				
3.8 A félév össz-óraszama	182				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> LLM4124/ LLM4221: Szintaxis I., szövegtan/ LLM4024: Szintaxis I.
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Szintetizálási képesség, a nyelv tudomány területén való elméleti jártasság Szakszöveg írásában való elemi gyakorlat

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	előadásterem, tábla, vetítő, laptop
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> szemináriumi terem mozgatható asztalokkal-székekkel, tábla, vetítő szemináriumi műhelymunkálatokban való aktív, heti részvétel kötelező (szinkron vagy aszinkron formában), amely magában foglalja a taneszközök naplózását, a kollégák által fejlesztett modulok kritikus olvasását, kommentelését, a kurzus általános bibliográfiájából kijelölt tételek elolvasását, valamint a saját fejlesztett anyagrészek bemutatását.

	<ul style="list-style-type: none"> • Az értékelés feltétele a vállalt kötelezettségek teljesítése. • A szemináriumok 30%-áról lehet hiányozni.
--	--

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C3.2 Egy szakmai projekt kidolgozása a mai magyar nyelv és általánosan nyelvészeti témában a szinkrón és a diakrón vizsgálat elveire alapozva.</p> <p>C3.2 Bármely szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozás elemzése; az elméleti tudás gyakorlatba ültetése (az anyanyelv tanítása, a verbális kommunikáció megfigyelése és fejlesztése).</p> <p>C3.2 A nyelvészeti leírások vitatott kérdéseinek/problémáinak felismerése, az információforrások összehasonlítása és rangsorolása.</p>
Általános kompetenciák	<p>CT1 A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát.</p> <p>CT2 Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A kurzus célja a nyelvtudomány (azon belül is elsősorban a nyelvléírás) és az anyanyelvoktatás közötti igen sokrétű és összetett kapcsolat körüljárása. Az alapkérdések egyike, hogy a nyelvtudomány mit milyen módon kínál az anyanyelvoktatásnak, és e kínálat hogyan építhető be az oktatásba egy olyan helyzetben, amelyben az ismeretközpontú nyelvtanítást a képességközpontú nyelvi nevelésnek kell(ene) felváltania, de ehhez taneszközök nem állnak rendelkezésre.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	A hallgatók tájékozódási pontokat, fogódzókat kapnak a szaktudományos ismereteknek (l. lingvisztikai részdiszciplínák) és a nyelvészeti kutatások módszertanának a tanulásszervezési eljárások és tanítási módszerek széles skálájával való összekapcsolására, valamint az alapvető szakirodalmi források tekintetében. A félév eredményeként egy koherens tananyagmodul közös fejlesztése a cél a csoport által választott témakör(ök)ben, valamint az anyanyelvi nevelés funkcionális személetű, a szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterületre fókuszáló közoktatási tantervei szaktudományos háttérének megértése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. előadás: A tantárgy tartalmának és a tantárgy teljesítési feltételeinek rövid ismertetése. Bevezető beszélgetés.	előadás, ismertetés, diszkusszió, problémaközpontúság, frontális munka – dialogikus módszer, elmélet és applikáció konfrontálása	
2 előadás: Konstruktivista pedagógia és tudásépítés		
3. előadás: A tanári tudás komponensei		
4. előadás: Életkori sajátosságok és oktatható modell		
5. előadás: Egy feladat tervezésének lépései		
6. előadás: Mitől lesz egy tananyag romániai magyar gyerekekre szabott? Kétnyelvűség, kontrasztivitás, szórvány-tömb differenciálás, regionális nyelvváltozatok.		
7. előadás: A magyar nyelv és irodalom tantárgy helyzete:		

oktatásszabályozási dokumentumok, tankönyvek, kimeneti követelmények és vizsgák		
Bibliográfia I. a szemináriumok után		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. szeminárium: A tudásépítés lehetőségei és zsákutcai: olvasószeminárium	adatgyűjtés, műhelymegbeszélés, vita, elmélet és applikáció konfrontálása, problémaközpontúság, dialogikus módszer, kooperatív csoportmunka, egyéni munka, bemutató	
2. szeminárium: Ismeretközpontú nyelvtanítás és képességközpontú nyelvi nevelés		
3. szeminárium: A naplózott anyag rész adott szempontok szerint való megbeszélése		
4. szeminárium: A naplózott anyag rész adott szempontok szerint való megbeszélése		
5. szeminárium: Fogalom, terminus: a zászlóalj-modell		
6. szeminárium: Az érdeklődés fontosságáról a tanulási folyamatban		
7. szeminárium: A többféle megoldási lehetőséget kínáló feladatok fontosságáról a tanulási folyamatban		
8. szeminárium: Az intuíció, ötletelés fontosságáról a tanulási folyamatban		
9. szeminárium: Az analogikus gondolkodás és a kísérletezgetés fontosságáról a tanulási folyamatban		
10. szeminárium: A elkészült csoportos feladatok megbeszélése		
11. szeminárium: A elkészült egyéni feladatok megbeszélése		
12. szeminárium: Közös projekt: szinopszis		
13. szeminárium: Részfeladatokra bontás, szakirodalmi alapozás		
14. szeminárium: Tananyag-fejlesztés: az elkészült modulrész(ek) megvitatása		

Bibliográfia

- **kötelező:**
- Kádár Edit (szerk.): *Feladatbank anyanyelvi tanórák tervezéséhez az V–VIII. osztályban.* 1. kötet. Ábel kiadó, Kolozsvár, 2017.
- Kádár Edit (szerk.): *Feladatbank anyanyelvi tanórák tervezéséhez az V–VIII. osztályban.* 2. kötet. Ábel kiadó, Kolozsvár, 2018.
- Magyar nyelv és irodalom tanterv (V–VIII. osztály) http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/2017-progr/10-Lb_magh_mat_versiunea-magh.pdf
- Tamás Adél és munkatársai: *Magyar nyelv és irodalom.* V. osztály, Kreatív/Norand, Marosvásárhely, 2017. <https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20V-a/Limba%20si%20literatura%20materna%20maghiara/Norand/A438.pdf> + <https://www.kreativkiado.ro/tk5/HU1/content/index.html#p-1> (digitális verzió)
- Tamás Adél és munkatársai: *Magyar nyelv és irodalom.* VII. osztály. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2020. http://hunlang.lett.ubbcluj.ro/data/tankonyv/Magyar_nyelv_es_irodalom_VIIosztaly_web.pdf
- **ajánlott:**
- Beregszászi Anikó: *A lehetetlent lehetni.* Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2012. http://real.mtak.hu/23323/1/BA_B5_proba.pdf
- Kálmán László–Molnár Cecília: *A nyelvi nevelés módszertana.* Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., 2009. http://omai.hu/documents/10179/1314726/05_Nyelvtan.pdf
- Kádár Edit: *A magyar nyelv tantárgy tartalma és oktatása a romániai oktatásszabályozási keretben.* Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Kolozsvár, 2016. <http://ispmn.gov.ro/uploads/WP%2062%2026-09.pdf>
- Pethőné Nagy Csilla: *Módszertani kézikönyv – Befogadasközpontú és kompetenciafejlesztő irodalomtanítás a gimnáziumok és szakközépiskolák 9–12. évfolyamában,* Korona Kiadó, 2005. http://ofi.hu/sites/default/files/attachments/modszertani_kezikonyv_001-372.pdf
- Sulinova oktatási programcsomag (1–12 osztály). <https://magyartanarok.wordpress.com/taneszkozok/>
- Tamás Adél és munkatársai: *Magyar nyelv és irodalom.* VI. osztály. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2018. <https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VI-a/Limba%20si%20literatura%20materna%20maghiara/EDP2/A580.pdf>

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvadásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a megyei tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	– a globális problémátalítás – valamint a rendszeres (és rendszerbeli) összefüggések átlátásának képessége	az új taneszközök naplózását minősítjük, a félév során fejlesztett egyéni feladatokat	30%
10.5 Szeminárium	– módszertani, elméleti és terminológiai ismeretek alapossága – következetes, logikus gondolkodásmód – kreativitás – a létrehozott modell oktathatósága	és csoportos feladatokat, valamint a többiek anyagaihoz való hozzájárulást és az órai aktivitást	20%
			20%
			10%
			20%

10.6 Minimális követelmények

- A hallgató biztonságos tájékozódása a tárgyalt problémákban, az elméleti háttér, szakirodalom ismerete, globális problémalátás a fejlesztett taneszközök vonatkozásában.
- Alapvető módszertani ismeretek és adekvát alkalmazásuk a fejlesztett modulban
- A szakterminológia megfelelő használata.

Átmenő jegyet csak akkor lehet szerezni, ha a jegy minden komponenséből eléri a hallgató az ötöst.

A plágium automatikusan 4-es végjegyet von maga után.

A kitöltés időpontja 2024. 04. 14.	Az előadásért felelős tanár aláírása <i>Kóddol</i>	A szemináriumért felelős tanár aláírása <i>Kóddol</i>
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2024.04.16.	Az intézetvezető aláírása <i>Bensz A. H. I.</i>	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje